

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Monika Panáčková

**Název práce: Geografická distribuce vybraných prvků tradiční architektury na území
Karlovarského kraje**

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): PhDr. Marta Ulrychová, Ph. D.

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Předložená práce je jednou z mála, která na této katedře zpracovává data kartografickou metodou. Tato metoda má své přednosti i úskalí, jak se konečně autorka přesvědčila na vlastní kůži, když došla k nepříliš povzbudivému závěru, že (a nyní použiji jejích vlastních slov) „*hranice mezi etnografickými regiony nemohou být přesně stanoveny*“. Cílem bylo tentokrát sledovat zvolené prvky lidové architektury (škoda jen, že autorka ponechává čtenáře poněkud v napětí, když je konkretizuje až na následující stránce, nikoliv hned na začátku), a sice roubený věnec, hrázděnou a roubenou konstrukci, vozovou kolnu, věžovitý špýchar a ondřejský kříž coby dekorativní prvek, to vše na území dnešního Karlovarského kraje. Máme-li hned v úvodu posoudit míru naplnění stanoveného cíle, pak jsme postaveni před těžkou volbu. Na jedné straně oceňuji náročnost terénního výzkumu, na straně druhé však nemohu pochopit, proč jsou jeho výsledky prezentovány s tak malou empatií a pochopením pro lidský zrak.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Práce se sestává ze dvou částí. První – kompilativní je zaměřena na vývoj a podobu konkrétních architektonických prvků, druhá je výsledkem terénního výzkumu, jehož data jsou obsažena v rejstříku a obrazové příloze.

Autorka se hned v úvodu, tedy geografickém vymezení terénu, poměrně dobře vyrovnává s peripetiemi územního a správního členění dnešního Karlovarského kraje, nicméně na s. 5 chybí jeden ze základních údajů, totiž počet obyvatel. Z oblasti toponomastiky by mne zajímalo, která práce Jaromíra Spala z roku 1972 pojednává o původu toponyma Loket. Tento údaj je zřejmě získán „z

druhé ruky“, podobně např. nevíme, kde a kým byl vydán *Atlas der Deutschen Volkskunde* z let 1937 – 1940, totéž pak postrádáme kromě názvu publikace a jména u W. Presslera (s. 2). Uvedení celého jména by si jistě zasloužil i prof. Gajko (s. 3). Totéž platí o F. Gabrielovi, kde je navíc nejasné, zda se jedná o citaci či doplňující informaci.

V páté kapitole poměrně nešťastně nazvané *Literatura k lidové architektuře* se autorka z nepochopitelných důvodů věnuje Karlovarskému kraji až po roce 1945, aniž by toto časové omezení předem avizovala, a tím se zbavila následujících výtek. Tomuto území naopak byla a stále je věnována velká pozornost ze strany německých badatelů. V celé práci bohužel nalezneme pouze jméno Bruno Schiera, a to bez konkretizace jeho práce a uvedení celého jména. Stačilo by prohledat bibliografii Adolfa Hauffena či se poohlédnout po možnosti získat čísla časopisu vydávaného někdejší ředitelem Muzea Chebska Aloisem Johnem *Unser Egerland*.

Autorku zjevně zaujala oblast Tepelska. Podává zde zajímavý popis zaniklé usedlosti, a to na základě orální historie. Poměrně irrelevantní je zmínka o folklorním souboru Stázka, neboť v zájmu objektivitby zde měly být pro srovnání vyčísleny všechny soubory, které v Karlovarském kraji působí, např. karlovarská Dyleň či mariánskolázeňská dudácká muzika při ZUŠ. Tyto soubory mají svá specifika, která by si zasloužila pozornost v jiné samostatné práci.

Tvrzení o spolupráci české a německé strany na s. 39 vyznívá vzhledem ke skutečné situaci jako klišé, nemající opodstatnění v realitě. To však autorce nelze vyčítat. Generační výměna na postech vedoucích kulturních institucí na české straně vede spíše k ochlazení vztahů a jejich „manažerský“ přístup se bohužel dotýká nejen německých, ale i českých badatelů.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Textová část má poměrně slušnou jazykovou úroveň, citace však nejsou vždy důsledné – stejná publikace je jednou citována jako Kolektiv autorů, jindy pod jménem Stanislava Bucharoviče (s. 7, 11). Na s. 21 se však autorka stylisticky zjevně nevyrovnala s popisem. Popisy domu severozápadních Čech (navíc s velký „D“), domu chebského a krušnohorského mají více podobu pracovní skicy nežli hotového odborného textu. Úsměvným oživením je přítomnost „prasat“ místo vepřů na s. 41. Forma plurálu bohužel v češtině konotuje jejich vlastnosti, jež lze vztáhnout na člověka. Pokud se však autorka této asociace neobává, pak by měla v příčestí volit správný tvar, tedy ve větě „*V přízemí byly prasata a ve vrchní části slepice*“ by se neměla nechat slepicemi ovlivnit, ale podle zásady blízkosti shody s nejbližší částí přísudku by měla prasatům dopřát jejich koncovku.

Bohužel jsem v příloze č. 1 nenalezla onen „krušnohorský záchod“, který autorka postrádá v publikacích, nicméně (jak uvádí v kapitole 13. *Poznámky*) se s ním prý setkala při svém terénním výzkumu. Mohu pro její informaci doložit jeho paralelu v Muzeu Bavorského lesa v Tittlingu, z čehož vyplývá, že se nejedná pouze o krušnohorské specifikum.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Svůj rozporný dojem jsem naznačila již v úvodu. Pokud bych měla rozvést své výtky, pak je směřuji k naprosto nevyhovující obrazové příloze (mapy vůbec nesplňují svůj účel), dále k absenci německých toponym a upřesňujících údajů u těch, jež se v kraji mohou opakovat (např. Krásno, Číhaná, Louka aj.).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Prosím autorku o vysvětlení výše uvedených výtek.

Srovnávala autorka svůj terén s německým příhraničím? (Např. na Chebsku s obcemi v okolí Waldsassenu či na druhé straně Krušných hor?) Jaký je v obou státech podstatný rozdíl v legislativě stran úprav architektonicky cenných památek lidové architektury?

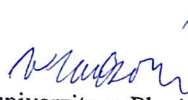
6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Práci doporučuji k obhajobě a na základě svého posudku ji navrhuji hodnotit známkou

velmi dobře - dobře

Datum: 26. 8. 2012

Podpis: PhDr. Marta Ulrychová, Ph. D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie